

ΚΥΡΙΑΚΑΤΙΚΗ

Ἄριθμός 32

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ
Β. ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗΣ

Ἐν Ἀθήναις τῇ 20 Ἰουνίου 1899.

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΤΙΚΑ

Ἀπό τινων ἡμερῶν τόσο συχνά ἀκούεται τὸ βράδυ εἰς τὰ διάφορα κέντρα συναθροίσεως ἡ λέξις κορδόνια, ὥστε κινδυνεύει τις νὰ ἐξαφισθῇ καὶ νὰ νομίσῃ ὅτι εὕρισκόμεθα εἰς τὰς παραμονὰς βουλευτικῶν ἐκλογῶν. Πλήθος μικρῶν παιδίων περιέρχονται τὰ ξενοδοχεῖα, καφενεῖα, πλατεῖας, κρατοῦντα εἰς χεῖρας δέσμη κορδονίων χρωματιστῶν καὶ μαύρων διὰ ὑποδήματα καὶ διαλαλοῦντα τὸ ἐμπόρευμά των εἰς ὅλους τοὺς τόνους. Εἶναι δὲ τὰ παιδία αὐτὰ ἡλικίας ποικίλης ἀπὸ τοῦ βυζανιάρχικου μέχρι τοῦ ἐφήβου, κρύπτοντα διὰ τὸν φόβον ἕως τῆς ἀστυνομίας τὴν ἐπατεῖαν των ὑπὸ τὸ πρῶγμα τῆς πωλήσεως κορδονίων.

Καὶ ἐν τούτοις εἶναι ἀποδεδειγμένον ὅτι ἡ φιλανθρωπία κατὰ τὸ θέρος στελερθεῖ ἐν Ἀθήναις. Τὸ φαινόμενον δὲν εἶναι καὶ τόσο παράδοξον. Ὁ χειμῶν, ὅστις σοῦ ζυρίζει τὸ πρόσωπον μόλις ἀφήσῃ τὴν θαλπωρὴν τῆς οἰκίας σου, σὲ καθιστᾷ μᾶλλον εὐπρόσιτον εἰς συγκινήσεις, τρυφερότερον πρὸς τοὺς πάσχοντας καὶ εὐκολώτερον εἰς γενναίας πράξεις. Συμπάσχεις τρόπον τινὰ καὶ συμπονεῖς καὶ σὺ μετὰ τῶν ἀποκληρῶν τῆς τύχης, ἀφοῦ τὸ ψῦχος μετὰ τῆς αὐτῆς εὐκολίας χαρίζει μίαν πνευμονίαν εἰς τὸν πτωχὸν μεθ' ἧς μίαν ἰμφομέντζαν εἰς τὸν εὐπορον ἢ χιανίστρας εἰς τοὺς πόδας τοῦ τραπέζιτου καὶ ξεπαγιάσματα εἰς τὰς χεῖρας ἀθρᾶς δεσποινίδος, τῆς ὁποίας οἱ δάκτυλοι ἀπὸ ροδίνων ἠμποροῦν νὰ μεταβληθοῦν εἰς λουκανικοειδεῖς. Καὶ διὰ τοῦτο βλέπομεν ὅτι μίᾳ ἐπίκλησις εἰς τὴν φιλανθρωπίαν ἔχει πάντοτε ἄλλα ἀποτελέσματα κατὰ τὸν χειμῶνα καὶ ἄλλα κατὰ τὸ θέρος.

Οὕτως ἐὰν αἱ προτάσεις τῆς Ἐταιρίας τῶν Ἐργοληψιῶν διὰ τὴν μεταφορὰν τῶν ὑδάτων τῆς Στυμφαλίας ἐγένοντο χειμῶνα, ὑποθέτω ὅτι ἡ περιφημία αὐτῆς ἑταιρίας θὰ ἐδεικνύετο φιλανθρωποτέρα καὶ δὲν θὰ μεταχειρίζετο τοὺς Ἀθηναίους ὡς

ΠΡΟΣΔΟΚΙΑ

(Εἰκὼν Blaas)

παπῖο κατάλληλα διὰ μάδημα.

Καὶ μοῦ ἔρχεται τώρα εἰς τὸν νοῦν ἡ Τράπεζα Ἀθηνῶν, ἡ ὁποία πολὺ φιλανθρωποτέρα, εἶχε τούλαχιστον τὴν πρόνοιαν νὰ μᾶς ζεματίσῃ πρῶτα με θερμὸν νερόν, δὲν ἐνθυμοῦμαι πλέον πόσων βαθμῶν, τὸ ὁποῖον θὰ εὕρισκεν εἰς τὰ βάθη τοῦ Λουκαβητοῦ, πρὶν προβῆ εἰς τὸ μάδημα τὸ ὁποῖον οὕτω θὰ ἐξετελείτο καθ' ὅλους τοὺς κανόνας τῆς μαγειρικῆς τέχνης. Ἐνῶ ἡ Ἐταιρία τῶν Ἐργοληψιῶν ἀρκεῖται εἰς τὰ κρῦα νερά τῆς Στυμφαλίας.

Λέγεται ἐν τούτοις ὅτι ἡ χρηματιστικὴ μαγειρικὴ ἀπαιτεῖ μίᾳ κρῦα καὶ μίᾳ ζεστό. Μαδοῦνται τοιούτῳ τρόπῳ πολὺ εὐκολώτερα μερικοὶ μέτοχοι, οἱ ὁποῖοι ἀπομένουν εἰς τὸ τέλος κυριολεκτικῶς εἰς τὰ κρῦα τοῦ λουτροῦ.

Τὸ ὁποῖον λουτρὸν παίρνει καθ' ἐκάστην καὶ ἐφέτος πληθὺς ἄπειρος ἐκ τῆς λαϊκῆς τάξεως μετ' ἀφελείας πρωτοπλάστῶν καθ' ὅλην τὴν ἀκτὴν τῶν δύο Φαλήρων. Τὰς Κυριακὰς ἰδίως τὸ κακὸν κατὰ τῆς ἀνοικονόμητον. Αἱ ἀναδυόμεναι Ἀφροδίται εἶναι τόσο πολλαί, ἄνδρες δὲ καὶ ἄλογα τόσο ἀναμειγμένα, ὥστε νομίζει τις πολλὰκις, ὅτι ἐπαναβλέπει ζωντανὴν τινὰ εἰκόνα ἐξ ἐκείνων αἵτινες τόσο συχνά ἀπαντῶνται εἰς ἀρχαῖα ἀγγεῖα, παριστῶσαν ἐσμὸν Σατύρων καὶ Σειληγῶν, καταλαβόντων ἐξ ἀπροόπτου Ἄδρυάδας καὶ Ἀμαρυλλίδας λουομένας. Τὸ θέαμα αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ ἠμπορεῖ νὰ εἶναι ἀρχαιοπρεπέστατον καὶ ν' ἀποδεικνύῃ τρανώτατα ὅτι εἴμεθα ἀπόγονοι τῶν προγόνων μας, ἀλλ' ὅπως ὅποτε ὀλίγοι ἐφιπποὶ χωροφύλακες περιορίζοντες τὸ πρᾶγμα εἰς μόνην τὴν πέραν τοῦ παλαιοῦ Φαλήρου ἀκτῆν δὲν θὰ ἔβλαπτον.

Καὶ ὅμως τίς θὰ τὸ πιστεῖσῃ ὅτι ἀπὸ τοῦ παλαιοῦ μέχρι τοῦ νέου Φαλήρου ὑπάρχουν περὶ τὰ εἴκοσι μικροξενοδοχεῖα. τὰ γνωστὰ ὑπὸ τὸ ὄνομα παράγγες, τῶν ὁποίων οἱ διευθυνταὶ δὲν ἐσκέφθησαν νὰ κατα-

σκευάσου ανή εν μικρόν σανιδίωμα πλησίον της θαλάσσης, το όποιον και τούς λουρμένους θ' ἀπ'ήλασεν από τ' ἀδιάκριτα βλέμματα και τον λοιπόν κόσμο από τό άηδές θέαμα της γυμνότητος και εις τούς ενοικιαστές θά προσεπόρizen ικανόν κέρδος, όριζομένης ελαχίστης τιμής εισόδου, πάντε λαπτών επί παραδίγματοι ! Έλθεμένωσα όμως ότι τεισευετώπως θά έσπευοντο οι πελάται των ενός απολαυτικώτατου θεάματος.

Τό όποιον θέαμα εν τούτοις δεν είναι και πολύ διάφορον από τό θέαμα τό όποιον παρουσιάζει ο θαλασσο του κ. Μποαγέ εις τό θέατρον του Νέου Φαλήρου. Κνήμαι και βραχιόνες και στήθη λιπόσαρκα και έδω και εκεί, τά όποια πολύ καλλίτερον θά έκαμον νά έκρυπτοντο διά νά μη τά βλέπη ούτε τό φώς της ημέρας ούτε τό ηλεκτρικόν. Έδώ μάλιστα προστίθενται εις επίμετρον και άγριωσανί ικανά νά σε κάμουν νά προσηύχης τό άλλο θέαμα, όπου τούλάχιστον βλέπεις μόνον χωρίς ν' άκούης.

Προκειμένου δε περί του γαλλικού θεάσου σημειούμεν ένταυθα τον έξής διάλογον άκουσθέντα μεταξυ δύο γαλλικώντων.

— Comment trouvez vous la troupe de M. Boyer ?

— Si elle n'est pas bonne, la faute n'est pas à Boyer.

Vous avez raison; ce n'est pas a boyer, c'est miauler.

K.

ΣΤΗ ΖΩΓΡΑΦΙΑ ΤΟΥ ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥΜΑΝ

Άπ' την άριστερή και κάτω άκρη, π' άφίνει να φαίνεται λιγάκι νερό σιαερό, πυκνός και θαμπός καλαμιώνας άρχίζει, γεμίζει τό περσύτερο βήθος με τά σπαθωτά του φύλλα, κούβεται με μιάς σ' την άπάνου μεριά, κι άφίνει να φαίνεται λιγάκι δυνατόψυχο δάσος, μαύρο, κάρβουνο, που σταματάει τή ματιά και ξεπολάει τ' όνειρο.

Άπ' την άριστερή και κάτω άκρη π' άφίνει να φαίνεται τό μικρό κομματάκι νερό, μπρός σ' τον καλαμιώνα, γλήη χνουδοτή χνουδοτή αναρροφουλισμαίνι, άρχίζει, φεύγει πλουμισμένη με άσπρα άνθάκια και πάει αναιθατά, όλοένα άλαφρότερη, άγρότερη, πουπουλένια σαν εύρά παγωνισύ άπλωτή, και θβάνει ως την άκρη ψηλά, και που φαίνεται ένν κομματάκι δάσος μαύρο, κάρβουνο, που σταματάει τή ματιά και ξεπολάει τ' όνειρο.

Και κει π' ανταμώνει' ή γλήη με τον καλαμιώνα, κει που τό δάσος άπ' τό νερό χωρίζεται, σ' τό χιονισμένο άπ' τ' άνθια χαλί, ένα πλάσμα άρρογέννητο κάθεται ανάλαφρα, σκεπασμένο με πέπλο που ντροπαλά σιεπάζει μόνο τά ντροπαλά, και με τό χέρι στραγγυλωτά άκουμπημένο στο πέρα γόνατο, γέρνει προς τό σιαερό νερό. Και τό κορμί, τό φαρφουρένιο κορμί υψώνεται γυρτό άπ' την πουπουλένια γλήη, άπ' τή σκεπασμένη καθισιά, σε φωτεινή γραμμή χαραζεται ζωντανότατα σ' τό μαύρο του βήθους δάσος, περνάει μπροστά σ' τά σπαθωτά φύλλα και με λαϊκό λιγάκι πειύ γυρτό κρατάει τό παρθένο και ζανθό και λευκό κεφάλι, σαν καμέλια, με τά μαλλιά μαζέμενα τούρα σ' την κορφή έτοιμα να γυθούνε σε χάδια. Τέτοιο τ' όλόφωτο κορμί με τό ζανθό γυρτό κεφάλι μοιάζει με άγνωστου φυτού κλωνάρι λυγισμένο, άπ' τή βαρειά άνθησι, και άμμορφή και μυρουδιά του λουλουδιού του που βασιλεύει στην άκρη του, που πθαί να κυτταχθή στο κοντά του νερό.

Κι' άπ' τό νερό, άπ' τό μικρό κομματάκι νερού που γλυκοκοιμάται, μέσα άπ' τά πλατειά τά πράσινα νερόφυλλα π' αναπαύονται ξεγνωστα, ξεπατιέται ή Νερπίδα άφράτη σε λουλουδι τους, σεμμένη στον άπάνου κόσμο άπ' τό πρόφωνο της άμμορφίας, στεφανωμένη με υδρόβια φύλλα, άνθια και νυμφαία

κατακόρυφα, μα όλα τόσο λυτά, λες κι' άγκαλιάστηκαν μόνά τους, κι' εκάθησαν μόνά, στην θιάς τους τό κεφάλι, την ώρα που 'θγανει άπ' τό νερό.

Και λείει ή Νερπίδα : Λείει, τά κρυσταλένια πλατιά, τά κοραλένια Βασιλεία, τό αιώνιο άφροσύλημα, την άπειρη του νερού ζωή με την άνθησι την αιώνια, τό άθανάτο νερό που όνει τα άνθάτη άμμορφή, τά μάγια π' ανοίγουν τά μάτια της ψυχής και κάνουν τον κόσμο όλο διάφανο, τη φύσι σκιάδα, κι' άφήνουν την ψυχή ελεύθερη ντυμένη όπως θέλει, μέσα στην μεγάλη ζωή—λείει : τά παραπονιμένα ή χαρούμενα μιλήματα, των λουλουδιών τά γέλια, των πουλιών τή λαλιά, του νερού τά τραγουδιά, του φυτού τή μουσική ζωή, της γής όλης τή μουσική με τά στενάγματα και τίς θεούτρειλες ήδονές, των στοιχείων τίς ζήλειες και τά πάθη τά άσβεστα που φέρνουν χαλασμούς, των κόσμων τά πύρινα σκαζήματα, τά γέλια τά βροντερά και του Σατανά τό γέλιο τό σαρδώνειο που τραντάζει τό σύμπαν.

Και με τό μισό της κορμί γυρτό στο νερό, κρυμμένο στα παλάτια της, στηρίζει τούς άγκώνες της στην πρασιόσα, με χέρι βασιλοπούλας παραμυθιού που βγαίνει στο μπαλκόνι της για να δη τον δέω κόσμο.

Με τό στόμα κρατωμένο πονηρεμένο και γελαστό, με δύο μικρές γραμμές στο πλάι σε ζιζάνια, με τά μάτια μαύρα άμυδαλωτά και άσφοβα, με μεθυσμένα άπ' τή άμμορφή που ποθουν, με φρούδια πλατειά και μέτωπο στενό, ζωμένο άπ' τά πισωτά μαλλιά που πληγουρούνε στις πλάτες, και με φωνή βαθεία και καρτή σε να βγαίνει άπ' τά βήθη της γής, λείει τό μεγάλο μυστικό—του κόσμου τήρσεβερή ζωή που άνασαινει ο άνθρωπος χωρίς να νοιώθη...

Κι' όταν σταματά ή Νερπίδα για να πάρη αναπνοή, του δάσους ή καταιθατή πνοή—γάδιο, του καλαμιώνα τό σούσουρο—μυστήρι, της γλήης τό ανατριχίασμα και του νερού τό ριπίδιασμα—γλυκομήνυμα, σηκώνουν τό γυνούδι του σπαρταριστού κορμιού, με τά ζυπασιμένα τώρα μάτια, με την άερνία άγαλλιασι στη κορφή, τό μοιάζουν με άφροσύλουδο στο πρώτο ήλιοσύλημα.

Με σφυγμένη καρδιά θαρρείς πως γέρνη ή παρθένα μαγευμένη και με τό ζωντανό του κορμιού της φώς τό μόνο, λες πως είνε δύο άστρα αυτόφωτα, που τραβιούνται με πάθος μαγνήτη, να σμίξουν να χωνευθούν σε ένα έρωτα αναμμένο, που θά όρησή ψηλά στο 'Απειρο, άστρο άδέσποτο και άνυπόταχτο, φως αιώνιο.

Άπολλώνιος

ΠΕΣ ΜΟΥ

Ήέσ μου γιατί σαν Ξένη με κυττα; ;
Δέν ειμ' εγώ εκείνη που αγαπούσε; ;
Εκείνη που ελάτρευες κρυφά,
Εκείνη που κρυφά γλυκοφιλούσε; ;
—x—
Άλλοίμονο !... θε να 'ρθη μιá στιγμή,
Τέν πόνο μου οτά στήθη σου να νοιώσης...
Έπρόδωες;... και ου θά προδοθη...
Έπικρανες;... πικρά θά μετανιώσης !...
—x—

Κι' όταν ιδής με ψεύτικα φιλιá,
Πώς άλλαξες τά όλόθερμα φιλιá σου,
Διπλή θά βγῃ οτά στήθη σου φωτιá,
Νά κάψη την προδóτρα την καρδιá σου.

13(6)99.

Μαρίκα Πίπιζα

ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑΝ ΜΙΑΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

Η ΚΥΡΙΑΚΗ

Δέν ήξεύρω διατί την φραντζομαι λευκήν, παλευκου ως την ψυχὴν των άγγέλων, άσιπλον και άμύλυτον και παρθενικήν ως εκείνην.

Και τό όνομά της αυτό μου ένθυμίζει κάτι από τό κυανού και από τον ήλιον τον ανατέλλοντα, τά πρωϊνά μειδιάματα του 'Απριλίου και τά ακάνθια ρόδα των κορυφών του Γολγοθά.

Είνε ή ημέρα του άπολύτου φωτός και του ανεφίπλου κάλλους. Ο ήλιος των Άλλων ήμερών είνε λυχνία καιόμενα περί τον ήλιόν της τον λάμποντα εν όση αιωνία.

Άπό την αύγήν της την παρθενικήν εις τά χρύσινα νύξη ροδίνης δύσεως ο ήλιος προχωρών χαρκαίνει την γήν με άκτινας φωτός ανεσπεύρου.

Άπό την ώραν που θά αρχίζη τό δειλόν άργεγκύπημα της πρωϊνής καμπάνας, εις την στιγμήν που θά άνέλθη τό ύπεκλιάνον νεφός του λιθάου του γλυκοτάτου έσπερινού θρούς πτερύγων άκούεται εις τον αέρα.

Έάν έρωτήσθητε την ψυχὴν των μικρών θά σας ειπή ότι είνε οι άγγελοι οίτινας κατέχρονται εις του παραδείσου, ή λογχιστόρος πτερωτή προρηά των κυανών ανακτόρων, ήτις καταβαίνει την Κυριακήν διά να φυλάξη εις τās θύρας των ναών.

Ό ποιος δεν έχει μιάν άκτινα της Κυριακής φυλαγμένη εις την ψυχὴν του, ποιος δεν θεριμάνη από τον ήλιόν της και τίς δεν έφρεμβασεν υπό τούς θόλους που άπερίττου ναού του όποιου τās θύρας ανοίγουν αί πρωϊαι της;

Και ή Κυριακή του χωριού με τά άγριολούδα γύρω εις την εκκλησιάν την πτωγή και ή Κυριακή των πόλεων με τον θόρυβον των αγορών, με της ζωης τούς σφυγμούς και την μέλην των ήδονών και ή μία και ή άλλη από τον αυτόν ήλιον φωτίζονται.

Και ο μικρός που θά λησημονηθῃ εις τά άθηα παιχινιά του και ο εργάτης που θά άκουμθήση κάπου τό κατάκοπον σώμά του και ο ένας και ο άλλος θά δοξολογήση την λευκήν βασιλισσαν των ήμερών και θά χειρετήση με βλέμμα ευγνωμοσύνης την ανατολήν της.

Άν ύπάρχη ήμερα χαρὰς διά τίν μικρόκοσμον των σχολείων, ήμερα ευτυχίας άληθινής και μεγάλης, αυτή είνε ή Κυριακή. Και αν ύπάρχη διά τον εργάτην τον κύπτοντα υπό τό βάρος της σιγήρας άνάγκης τόνος παραμυθίας αυτός είνε ο ήχος της γλυκειάς καμπάνας.

Υπάρχει όμως και όριον. Πέραν αυτού δεν όμιλει ή ποιήσις και ο ήλιος της Κυριακής δεν έχει την αυτήν λαμπρότητα.

Και ή άρμονία και τό φως είνε χίμαρα. Πέραν του όριου αυτού ή ζωή ακολουθεί τον δρόμον της χωρίς να προσέχη γύρω. Αυτό βίβαια δεν συμβαίνει οί δλους.

Υπάρχουν και οι εύτυχεις οι διασώζοντες κάπ από τον παλαιόν άνθρωπον τον μη λησημονούντα οπ υπερθεν της γήινης έπιφανείας άπλούται ή κυανή χώρα των ονείρων, από τον άνθρωπον τον ρεμβάζοντα οπισθεν ένός μαρμαρίνου κίνος ύπαβαστάζοντος άάχρυσον στέγην ναού, από τον άνθρωπον τον πανευτυχῆ τον έχοντα μιάν γην κάτω διά να αγαπήση, εν κυανού ενάνω διά να πιστεύση...

Άλλ' ύπάρχουν και οι δυστυχείς.

Ό αυτοί έπασσαν να ζούν πρό πολλού. Αυτοί δεν άνορούσαν τον ουρανόν και δεν περισυλλέγον άπό τās χώρας των άστρων ψήγματα χρυσου άλλ' ανακάπτουν τό Λαύριον και τό Τράνσβαλ.

::

Άλλ' ύπάρχουν και οι δυστυχείστοροι. Αυτοί οι άνευ άγάπης, οι άνευ έλπίδων, οι άνευ ζωης.

Αυτοί πνίγονται εις εν δάκρυ. Οι έρευνηται οι ακούραστοι της άληθείας, οι κύπτοντες υπό εν σιδηρόν, χαλυδόνιν λαμπορέμονο.

Αι στραφαι αί άπειρές γλυκειάς των αίνων δεν θβάνουν μέχρις αυτών. Η καμπάνα χτυπάει γλυκά της εκκλησίας, αλλά τούς ήχους της παρφάει ο προβάλλον αήρησ άεφίλυσιμος πθηκος.

Ό, οι μεγάλοι αυτοί δυστυχείς, οι έγκαταλειμμένοι, οι άνυσπότηρικοι!

::

Άργά, άργά χτυπάει ή γλυκειά καμπάνα. Άλλ' αυτοί δε, ακούουν. Αυτοί παίζουν την ζωήν εις μιάν παρτιδά.

— Πόστα ή ζωή στην άλήθεια;
Και ή άλήθεια έχρεται τέρτσος.
— Πάει και ο έγκέφαλος;
— Πάει.

Και πάλιν ή άλήθεια τέρτσος. Και ο ουρανός σφαλι την μεγάλην του αυλόπορταν και ο ήλιος της Κυριακής όνει όπισθεν σωρο ήμμοιωγραφικών χειρογράφων !...

Τιμος Μοραϊτίνης.

Έχετε ιδει τās Άθῆνας με προβολὰς φωτεινών εικόνων;

Όχι βεβαίως.

Έτοιμασθητε λοιπόν να τās ιδητε την προσεχη Κυριακήν άφεύκτως.

Τό μάθημα θά διδάξη ο κ. Τιμος Μωραϊτίνης: τον δε φανόν θά χειριζεται ο κ. Δ. Γαλιάνης.

Και τί δεν θά παρελάσουν; Μυστήρια, γέλια, χάχανα.

Άπόλαυσις πρωτοφανής.

Η διδασκαλία αρχεται από του προσεχούς φύλλου της «ΚΥΡΙΑΚΑΤΙΚΗΣ».

ΚΥΡΙΑΚΑΤΙΚΗ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΕΚΑΣΤΟΝ ΦΥΛΛΟΝ

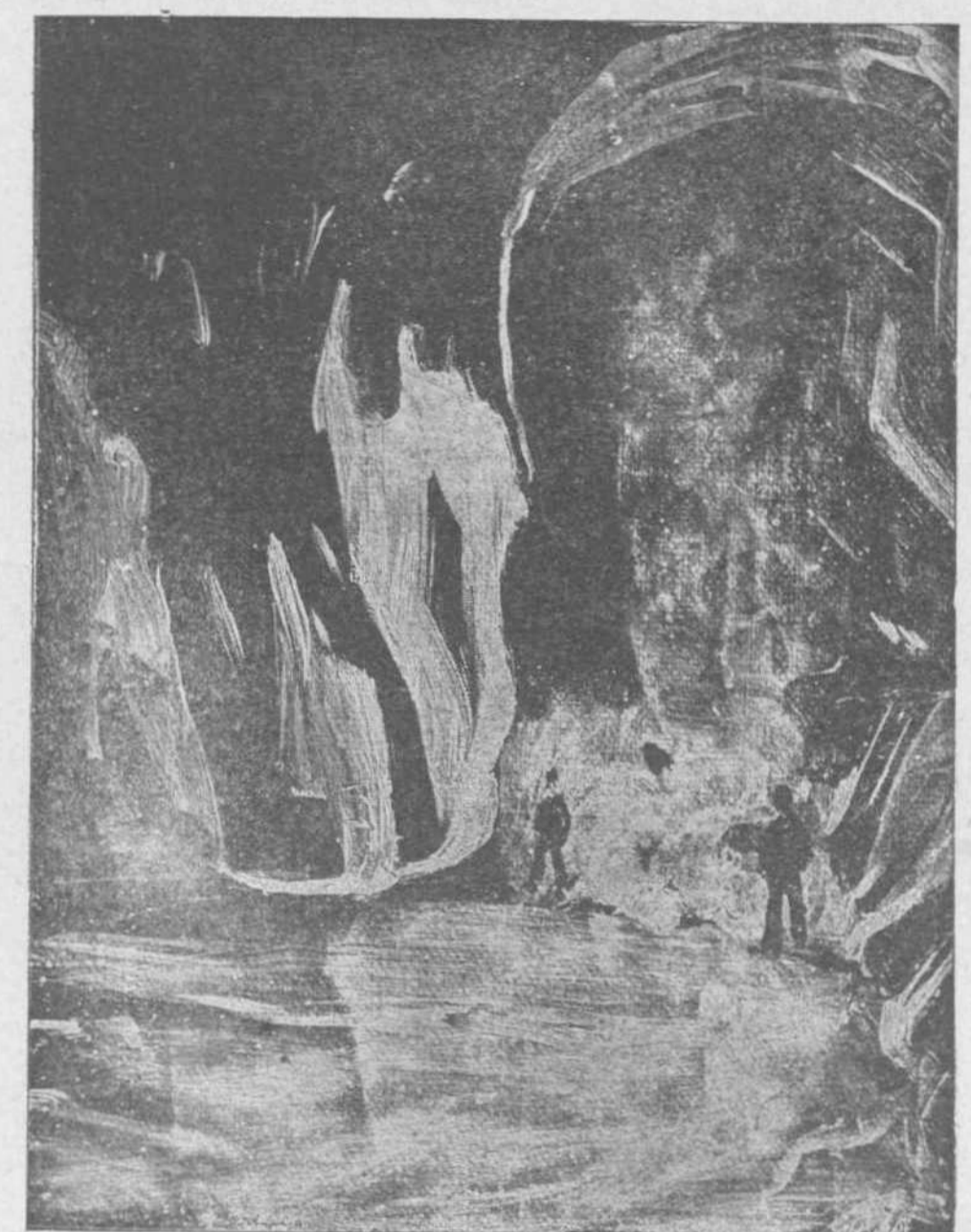
είς τās Άθῆνας και την λοιπήν Ελλάδα Λιπ. 10

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ

Έσωτερ του Έτησις δρ. 5 — Εξάμηνος δρ. 3
Έσωτερικού » φρ. 8 — » φρ. 4

Α Γ Γ Ε Δ Ι Α Ι

Έκαστος στίχος δραχ 1

ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΚΕΦΑΛΑΡΙΩΤΙΣΣΑ

Τά ήμπέλια του Άρρολικού κάμποι, τά όποια σκυώδης βαθυπράσινα ήπλούτον πέραν έπί της μεγάλης εκτάσεως, τά έκείπαξε, την ώρα που εφθάσαμεν εις την Κεφαλαριώτισσαν, ένα φωτισμα έντελώς άουνατισμένο, άλλ' άπειρας θελκτικόν και μάγον. Τά πάγκαλα χρώματα του άγλαού όρίζοντος, τά πρό όλγίου άκόμη τόνον φραντζαγερά, άπισθίνουντο επάνω από τά άπώτερα κορφοβούνα ως νερομπογιάς ύψιστάμεναί τό τελευταίον των ζέπλυμα.

Κάτω από τον βαρύν Ισκιον του όρου, κοντά εις την Ξηράν τώρα κοίτην του Έρασίνου, μακράν όλίγον από τον ροδοθαμνον της δανόρροτολιστου άμαζυτής όδου, έσταματήσαμεν έκπληκτοι σχεδόν και σιγηλοί. Αί τυχόν σύντοροι όμίλιας μας ήκούοντο άσθενώς μόλις, ως να εξεψυχούσαν μέσα εις την άπύλυτον ήσυχίαν της έρημίας, μπροστά εις την επιδητικήν άταραξίαν του σιαερού όρου, από τά βήθη του όποιου άντηγοίμε βουδούσα, δυνατώτερα πάντοτε και βαθυφωνωτέρα ή φωνή μας, ως πρόσταγμα, θαρρείς, καταχθίνον επιβάλλον «Σιγήν, Σιγήν».

Εισήλθον εις τον ναϊσκον και μέσα εις τό ημίφωσ τό ιερόν, τό διακοζόμενον από τās έρυθράς φλογίδας των κανδυλιών και των κήρων μελις διακρίνονεν τās σεπτές ζωγραφίας των άγιών.

Και κατενώγειμεν τότε, όχι από άληθῃ πίστιν, από ειλκρινή όμως σεβασμίν προς την λατριάν των γενειών, αί όποιαι από τόνον αιώνων παρεκάλεσαν αλγούσαι, έκλαυσαν μετανεύσαι, ή εδίδεσαν, τον Θεόν των πατέρων μας μέσα εις τό ερημικόν αυτό εκκλησία της Παναγίας της Κεφαλαριώτισσας.

Τό πηλαιον, έντός του όποιου κείται ο ναϊσκος, άποτελεί, εώτως ειπείν, τον βαθύν κόλπον, τά σκοτεινά εγκατα του πελωριού βουνο, και μέσα εις τό μυστηριώδες αυτό κοίλωμα του βραχυτού γίγαντος ειρον οι φροσιανεί χριστιανεί των πρώτων αιώνων άσφαλές κροσφύγεται διά την καταδωκεμένην θρησισίαν των.

Και προσεφύλαξαν τον ιερόν ναϊσκον από πάσης καταστροφής οι θούλλαι και τά μυθώματα περί του φρικαλέου αυτού Μ. σπηλαίου, έντός του όποιου νυχτεριδης πελώρει και έρακοντες φαρμακεροί νυχθημερόν συρίζουν και θρηνούν άπιστίως.

Άλλ' έκτός τούτον έναι βράχος πηλώριος, μακροκόλος και όγκωδης, άπρωρημένος από του χανομένου εις βαθύτατον έρείθος θόλου, άπειλητικώτατος και τρομερός την θέαν, και τον μάλλον ύπερρλιον έπισκοπήτην πσει και καταπλήσει. Και αν ήσαν φροσιανεί οι χριστιανεί των πρώτων αιώνων, αλλά και οι δεικαται των ήσαν δεισιδαιμόνες και τίς στοιχειά και τά θαύματα τούς αναχέτισαν όχι όλίγας φορές κατά τούς καιρούς των φρεβόν διωγμών.

N Ράπης

1or) ΠΛΗΜΜΥΡΑ ΣΑΡΚΟΣ
2or) ΠΛΗΜΜΥΡΑ ΝΕΡΟΥ

ΟΠΤΙΚΟΣ ΤΗΛΕΓΡΑΦΟΣ

Οί άλλοι, ή τακτική παρέα μας, έφυγαν ένωρίς έκαινο τό βράδυ.

Δηλαδή άμέσως μετά τό μεσονύκτιον. Κ' έμειναμε οί τρείς μόνον. Ο Πάνος, ο Γεώργιος κ' έγώ. Οί τρείς κατ' έξοχήν ξενόχτητες, οί όποιοι, όπως λέγει και ο Σούδερμαν, θά πεθάνουμε από συγκοπή άν μάς υπερέβαιναν καμμιά νύχτα νά κοιμηθούμε πριν ζημερώση.

Δέν μάς κρατούσε εκεί, άπ' έξω από τόν πάγκο του έξοχικού καφενείου, — πούγε κλείσει τώρα και μία ώρα, — ή όρσορή και μυρωμένη Μαγιάτικη νύχτα, με τήν μεγαλοπρεπή αστροφαγγιά της — νύχτα γεμάτη ποιήσιν και μυστήρια με τιν σιλουέτες των κυπαρισσιών και των πύλων και με τους μελαγχολικούς του Γαίωνα στόνους, που συντροφεύοντουσαν πού και πού κι' από καμμιά νόττα μεθυστική του άγδονού. Ούτε ή λίμα, — ή τακτική μας λίμα, που έξηγετέλιζε κ' έξαντλούσε όλα τά ζήτήματα της ημέρας... και μάς ακόμη, — μάς κρατούσε εκεί.

Ήταν κάτι τι άλλο, άσυνείηστο, που πρώτη φορά έδλέπαμε έκαινο τό βράδυ — ίσως γιατί πρώτη φορά προσέξαμε σ' αυτό — και τό παρακολουθήσαμε με δικαιολογημένη άλλως τε περιέργεια.

Ήταν ένας οπτικός τηλεγράφος, που δούλευε, δούλευε άδιάκοπα, μία ώρα τώρα και περισσότερο.

Νά σου εξηγηθώ, φίλε μου. Καμμιά τετρακοσριά βήματα από τό μέρος που καθώμασταν, ακριβώς απέναντι στό καφενείο, εκεί που ήταν τά πλουσιώτερα σπίτια του προαστίου, δέκα είκοσι έπαύσεις μικρές και κομψές, περιτριγυρισμένες από δένδρα, εκεί ήταν στημένη κι' ή μηχανή του οπτικού τηλεγράφου.

Και ήταν άπλή ή μηχανή αυτή, άπλουστάτη. Ένα φώς μικρό κινούμενο από στιγμή σε στιγμή, όχι κατά κανονικά διαστήματα, άλλοτε γληγορότερα και άλλοτε ήσυχα ήσυχα, με διαλείμματα άνωστα, — αυτό ήτο όλο.

Τό φώς αυτό έβγαινε από κάποιο παράθυρο βεβαίως, του όποιου τά ριντώ ήσαν κατεβασμένα.

Τό δωμάτιο μέσα θά ήταν φωτισμένο κι' ο τηλεγραφητής — περί του φύλου του δέν μπορούσαμε νά χουμε τήν έλαχιστη ιδέα — συνεννοείτο άνοιγκλείων τά ριντώ.

Αυτή ή εξήγησις, όχι και πολύ άπίθανος, έδόθηκε από τόν Γεώργιο, ο όποιος εξ' ιδίας πείρας ήμπορούσε νά χρησιμεύσει ως καθηγητής, εις τά ζήτήματα αυτά.

Βεβαίως περί έρωτος έπρόκειτο. Αμφιβολία δέν χωρούσε, αφού τό έδιδαξίονο μάλοστα και ο Γεώργιος, ο όποιος έν τούτοις έστρανοχωρείτο ροβερά γιατί δέν κατώρθωνε νά μάς μεταφράση τά άποστολλόμενα διά του τηλεγράφου σύμβολα.

Τόν άποστολέα λοιπόν τόν έδλέπαμε. Που νά ήτο όμως και ο δέκτης; Έκυντάξαμε γύρω γύρω, σηκώθηκαμε άπάνω, κυττάξαμε εις όλας τάς διευθύνσεις, όσο έβρισκαν τά μάτια μας, τίποτα. Ο δέκτης έλάμβανε και δέν έστειλε, φαιίνεται.

Μιά δυό ώρας παρακολουθήσαμε τό φαινόμενον αυτό. Τήν περιέργειαν και τήν έπιμονή μας θά τήν είχε κάθε άνθρωπος που δέν θά είχε άλλη δουλειά νά κάνει.

Ο Πάνος έπρότεινε νά πάμε ν' ανακαλύψουμε από ποιά σπίτι έστέλλοντο τά κρυπτογραφικά αυτά τηλεγραφήματα. Ο Γεώργιος είχε κι' αυτός τήν ίδια ιδέα. Μόνον έγώ δέν ήθελα. Για νά μή χάσω τήν ίδιουζιόν, όπως έλεγα. Για νά μείνη τό πράγμα μυστήριο μ' όλα τά θέληγάτά του.

— Βρέ τί ίδιουζιόν και μυστήριον τσαμπουνά; Έβριναζε ο Πάνος. Πάμε νά δούμε!... — Μά τί θά κερδίσουμε κι' άν θά τ' ανακαλύψουμε;

ΜΗΤΕΡΕΣ

— Έσύ, Στάμο, τίποτα. Μου λέει ο Πάνος. Έγώ όμως πολλά. Γιατί τό σπίτι αυτό είναι στην γειτονιά, πολύ κοντά μάλιστα του δικού μου, και δέν θά χάσω τίποτα άν μάθω ποιή γειτονοπούλα μου τά ψήνει τόσο πρωτότυπος... — Πάμε λοιπόν! Τό επίχειρημα ήτο άδιάσειστον και δέν μπορούσα νά έπιμείνω περισσότερο. Έκινισαμε.

Τό κινούμενον φώς μάς ώδηγοῦσε ασφαλώς, όπως ο άσπής τους μάγου.

Πηδήσαμε φράγτες, πείσαμε μέσα σε χαντάκια, άλλ' όλ' αυτά δέν είγανε καμμιά σημασία. Τό ζήτημα ήταν ότι έπλησιάζαμε και ότι όσο έπλησιάζαμε τόσο διακρίντο ευκρινέστερα τό φώς.

Επί τέλους έβθάσαμε καμμιά πενήνταριά βήματα κοντά σ' αυτό κ' έσταματήσαμε για ν' ανασάνουμε. Ο Πάνος έξαφνα μου πιάνει τό χέρι και μου τό σφίγγει. Τό ίδιον έκανε και στόν Γεώργιο...

— Τό φώς!... μάς λέει με φωνή πνιγμένη. — Αί, καλά, τό φώς!... Κ' έπειτα; — Βγαίνει από τό σπίτι μου!... — Τί; — Κι' από τήν κρεβατοκάμαρα της γυναίκας μου! Ο Πάνος έτρεμεν ολόκληρος. Έμεις κυριολεκτικώς τά χάσαμε. — Μή κάνεις έτσι... Που ζέρεις;... ο άέρας ίσως... — Βρέ ποιός άέρας; Δέ βλέπετε πούνε κλειστά τά τζάμια;... Τί νά πούμε κ' έμείς; Βουθαθήκαμε.

— Πάμε! μάς λέει άγρια. Πάμε! Σας θέλω για μάρτυρες! Κ' άρχισε νά προχωρή, ή μάλλον, νά τρέψη σαν δαιμονισμένος. Έμεις τόν άκολουθήσαμε. Η θέσις του ήταν δαινή. Μπορούσε νά κ' ά καμμιά τρέλλα, έτσι καθώς ήταν και πολύ όξύθυμος.

Έρτάσαμε στό σπίτι. Άνοιξε σιγά τήν έξώ-πύρτα, με τό κλειδί που κρατούσε πάνω του.

Μας έσπρωξε μέσα, μπήκε κι' αυτός έπειτα. — Σιγά σιγά τώρα! μάς λέει. Μή τά νύχτα! Στην τραπέζια κάτω κοιμάτανε ή δούλα. Της έδωσε μία κλειστιά: — Εύπνια, μωρή! Η φτωγή έξύπνησε τρομαγμένη. — Άρέντη!... — Άπάνω εις ή κυρά σου; — Άμ, που θύνη; — Μόνη της; — Άμ' αφού έλειπες του λόγου σου; — Τέρας! της ειπε.

Άνεθήκαμ' άπάνω. Ο Πάνος μπροστά, έμεις από πίσω του.

Έβθάσαμε άπ' έξω από τήν κρεβατοκάμαρα. Η πόρτα ήταν κλειστή. — Άν εις κλειδομένη από μέσα θά τήν σπάσω! — Πάνος, φρόνιμα! — Μείνετε' ήσυχα! Σταθήτε σεις έδώ, νά μπό έγώ μέσα! Έπλησίασε. Έπιασε τό χέρι της πόρτας, έσπρωξε λίγο, ή πόρτα άνοιξε...

Μπήκε μέσα. Έμεις ετρέμαμε. Όπλο μαζί του δεν είχα, αλλά μήπως είχε και ό Όθελλος όταν έπινε την Δεσδαίμωνα; Είχε τή χέρια του, τίς φοβερές τανάλαδες...

Περιμέναμε από στιγμή σε στιγμή νάκούσωμε φωνές, κτυπήματα, γιά νά τρέξουμε μέσα, τίποτα.

Σέ λίγο βγαίνει ό Πάνος σιγά σιγά, πατώντας στά νόγια και γελαστός.

Έκπληξής. Στά χέρια τους αντί νά κρατή τήν Δεσδαίμωνα πνιγμένην, κρατούσε πνιγμένον τόν Κάσσιο, αντιπροσωπευόμενον από ένα γάτον κάτασπον. — Αútός είχε ό ένοχος! μάς λέει. Αútός έπαιζε τόσες ώρες με τήν κουρτίνα και τήν κουνούσε!...

— Καί τώρα; — Καί τώρα αν μάθη ή γυναϊκά μου οσα σαλιάρια γι' αυτήν θά γείνη Δαλιό, κ' αντί νά μου κόψη τίς τρίχες τών μαλλίων μου, θά μου κόψη τή γλώσσα... και πολύ δικαίως!...

ΔΗΜ. Π. ΤΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΛΟΓΙΑ ΧΑΜΕΝΑ

Όταν άκούς τήν τύχα ένα παράπορο παράπορο που βγαίνει από καιρό νά φτάη ως 'στό κλειστό σου το παράπορο, χυμένο σε τραγοδι θλιβερό.

Με τών ματιών τού φάε, που τίς άχτιδές του μέσ' στην ψυχή σου άβίπτους κρατείς. Το μαυρισμένο δρόμο έβγα και φάτις. Περνάει ό σταυρομένος ποιητής!...

Τίπος

ΑΠΟ ΤΑ ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΜΙΑΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΣ

ΤΟ ΠΡΩΤΟΝ ΘΥΜΑ ΤΩΝ ΜΑΛΛΙΑΡΩΝ

Είνε μερικά γεγονότα, τή όποια όσω άσημαντά και μικρά και αν είνε αυτά καθ' έαυτά, σου άφίνουν όμως τή προσφιλετέρας και μάλλον ανεξάλειπτους τών έντυπώσεων, ζωρότερον δέ σου άναπαριστάνται όταν όμωιον γεγονός άποτελή, τή ζήτημα τής ημέρας εις ευρότερον κύκλον.

Αί έκλογαί των περιγραφών ποιητών, και ή τελευταίον δημοσιευθείσα εις τινά 'Αθηνάϊκή έφημερίδα έπιστολή τού έν Παρισίους άρχηγόστορα, μου ένέθυμωσαν ένα έπεισόδιον, ούτως ό ήρωας άγνωσά διατί παρελήθη υπό τούτου από τόν δημοσιευθέντα κατάλογον καιτός ό ήρωας μου ήτον ό πρώτος μάρτυς τής σχολής τού.

Έκείνο όμως τή όποιον ούτος παρελήψε, ένόμισα ότι δεν έπρεπε νά παραλειφώ και έγώ, τόσω διά τήν ιστορίαν τής φιλολογίας, όπω και διά τής πρόσφορον τού ύπερησίας.

Όκατασία έχει περιληθεί από σήμερα, όποτε μία δημοσιευθείσα φιλολογική έπιστολή τού έν Παρισίους άρχηγόστορα περί τού γλωσσικού ζήτηματος είχε άνακαταστή τόν κύκλον τών λογίων. Εγένοντο οι πρώτοι προσηλυτισμοί, μεταξύ δέ των πρώτων θυμάτων υπήρξε και ό φίλος μου και τότε συμμαθητής μου Κ.

Όλοιόλοι ό κόσμος τών γραμμάτων είχε τότε λάβει μέρος εις τόν άγώνα εκείνον, αι δέ τότε έφημερίδες και περιοδικά έπλήρουν τή στήλας των με επισκρίσεις, συνεντεύξεις κλπ. επί τού ζήτηματος τούτου.

Ω; ήν έπόμενον, τή ζήτημα τούτο έσχεν αντίκτυπον και εις τής επαρχίας, και διάλειθη εις τόν Πύργον, όπου ό φίλος μου Κ. έσχε τή θάρρος και από τού βήματος νά υπερασπισή τή δίκαια τού Ψυχαρισμού. Σιδομένο, όχι αυτόν, ούτί άγνωσά τήν τύχην του,

άλλά τήν οικογένειάν του, δεν θά παραδώσω τή όνομά του εις τήν δημοσιότητα. Θά σάς άρηγηώ τήν ιστορίαν τού πρώτου ήρωάτου και θύματος τών μαλλιαρών, αναλαμβάνων πσαν έγγραφον περί τής άκριθείας τής ιστορίας, γνωστής άλλως εις όλον τόν Πύργον.

Ήμην μαθητής τού Γυμνασίου, ότε μίαν πρωίαν εισέρχεται εις τή γραφειόν μου ό συμμαθητής μου Κ. με τής μέχρι τής κάτω σιαγόνας διηκούσας παραγογάδας του, και τήν καρχευόμεσαν κεφαλήν του, τήν όποιαν ήρχισε τρίψον άφ' ής ολόψυχως έπέδότη εις τήν φιλολογίαν τού Ψυχαρισμού.

Δέν γνωρίζω αν τή σύμβολον τούτου τού ψυχαρισμού άλλος προ άτού εισήγαγον, άσφαλώς όμως δυνατόν νά πεισθώμεν ότι και ούτος ήτο από τούς πρώτους θράστας.

Με τόν πρώτον χαριστήριον, λαμβάνων ύφος σοβαρόν με λέγει:

— Ζητώ τήν συνδρομήν σου, δεν γνωρίζω αν παρουργής εις τήν πλατείαν όπου ώμίλησα περί τής... συγχρόνου φιλολογίας; και, και ήρχισα ό' έπιχειρημάτων νά με πείση περί τού δικαίου των άρχών του.

— Όχι, τού λέγω, δυστυχώς, όδότη ήμουν άσθενής.

— Άκουσον. Μετά τήν έξοχον και θαυμασίαν έκείνην ομίλιάν ό' ής κατέδειξε τή δίκαια τού σοφού έν Παρισίους καθηγητού, όλος ό μαθητικός και λοιπός κόσμος διά χειρακροτημάτων και έπισημίων με συνώδευσε μέχρι τής οικίας μου. Κατ' άπαιτήσην των συμμαθητών μου, ούτως και μοι προσέφερον στέφανον, έξηκολούθουν τόν λόγον μου από πλατείας εις πλατείαν, άπαγγέλλον διάφορα άποσπάσματα ένός ανεκδότηου διηγήματός μου γραμμένου εις τήν γλώσσαν τού σοφού καθηγητού, με όλους τούς κανόνας τής τέχνης... Χθές λοιπόν τήν πρωίαν φέρων ύπολήψτως άποτινήσκον ό συμμαθηταί μου με ύπεδέχθησαν έν τώ Γυμνάσιω διά ζητωκραυγών... 'Αλλ' ήχ έκείνη ή ζήλοτυπία των καθηγητών, έκείνη ή ζήλοτυπία... Μάλιστα εισήλθον εις τή Γυμνάσιον με ύπεδέχονταί οι καθηγηταί διά... ρασιματών και δικαιομέρου άποβολής.

Προς στιγμήν ένόμισα ότι ό φίλος μου δεν εύρίσκατο εις ήμερον διανοητικήν κατάστασιν, όπερ δεν ή δυνατόν νά πιστεύσω, ούτί τόν έγνώριζον ως ένα των έπιμελεστέρων και νοημοεστέρων των συμμαθητών μου.

— Μά, διατί, τού λέγω. — 'Η ζήλοτυπία... ή ζήλοτυπία φίλε μου. Πρέπει νά παταχθώ, νά τιμωρηθώ. Πάντες οι συμμαθηταί μου συναρρωήσαμεν νά συναρρωώμεν. νά προσάπισσωμεν τήν ύπόληψίν μου, τή σύμφερσόν μου. 'Αλλά τούτο μόνο διά Συλλόγου δύναται νά έπιτευχθώ. Πάντα έπιδούκμασαν τής ακήμιας μου, ό σύλλογος έπικρατήσθη άπ' ήθεσίου Σύλλογος», άνέβησαν εις έμέ τήν προεδρίαν, και γραμματεία πάντες έξέλεξαν άναλλάξ τήν σύνταξίν τού καταστατικού ως ειδικώτερος... εις τής έκθέσεως.

— Μά σάς ευχαριστώ θερμάς διά τήν τιμήν αλλά... — Δεν έχει είδω άλλων τή καθήκον σάς επιβάλλει ν' άποδειχθώτε.

Τι νά σάς έπώ, τού officium μου συνεινήγησ και... άπέδэхήν τήν νεάν μου θέσιν, τώ ύπεσχηθήν δέ ότι αύριον εις τήν πρώτην συνέλευσιν τή καταστατικήν θά εις έτοιμον.

Η άσθενεία μου, ως ήν έπόμενον και ή έκ τού σχολείου μου άπουσία, αήρησε και τήν έπομένην ήμέραν, όσο γρόνος δηλαδή άπηύετο διά τήν συγγραφήν τού καταστατικού.

Τήν έπομένην οι συμμαθηταί μου ήλεκρισθέντες από τής συστάσεως τού προέδρου περί άναγωγίσεως από τήν πλατείαν τού πρώτου ήρωάτου εις τόν Πύργον, όπου ό φίλος μου Κ. έσχε τή θάρρος και από τού βήματος νά υπερασπισή τή δίκαια τού Ψυχαρισμού. Σιδομένο, όχι αυτόν, ούτί άγνωσά τήν τύχην του,

άλλά τήν οικογένειάν του, δεν θά παραδώσω τή όνομά του εις τήν δημοσιότητα. Θά σάς άρηγηώ τήν ιστορίαν τού πρώτου ήρωάτου και θύματος τών μαλλιαρών, αναλαμβάνων πσαν έγγραφον περί τής άκριθείας τής ιστορίας, γνωστής άλλως εις όλον τόν Πύργον.

Έννομώμαι μόνον τήν τελευταίαν φράσην τού: «Δέν ειμαστε άγνώστον τού παπου μέ ν' άρινοισαί νά μάς ζυλοφορτόνουν δασκάλοι...» Δέν είχε τελειώσει, ότε φού! είργύδουπος ριγαιώς τού τότε γυμνασιάρχου κ. Όθ. Ρέντζου βαρύ κροτήσας έκ' αύτός προέδρου με έσπρυσεν εις άτακτον φυγήν έμέ και τώ άκρατήτερον, έν ή άνω διαδικασίας θραυβευτικώς ό κύριος πρόεδρος έκ τού ούτιου ώδηγήτο εις τή γυμνάσιον ύπό τού γυμνασιάρχου και τού επιστάτου.

Ανευ άλλης διαδικασίας και επαναλήψεως τού ριγαιώς, ό μεν κ. πρόεδρος έτιμωρήθη διά μνηστίας άποβολής, και ό ύποφαινόμενος διά τριήμερο.

Δού έτη έκτατος είχον παρέλθει, και είδον μίαν ήμέραν έν Κατακόλιω τόν κ. πρόεδρον με πρόσωπον κατεσκελητός, μακράν γενειάδα και ρακένουστον, όστις άναγνώσας με, έσπευσε νά μου άναγγείλθ, ότι έκ τώτε διέφυγε τής σπουδής του, μελανά κατ' οίκον, και ότι εξέμαθε όλας τής γλώσσας, και ότι παρεκλήθη υπό τής διευθύσεως τού «Ψιγαρώ» νά αναλάβή τήν Διεύθυνσιν τού πολιτικού τμήματος, δεν μισεί τήν Έλλάδα... μισεί τούς διευθυντάς αυτήν... χαιρέτα, χαιρέτα, μοι λέγει και εξηρανήσθη.

Έκτατος δεν τόν είδον πλέον, πρό χρόνον μόνον άναγγήσκον εις τούς «Καίριους»: Διεβλήθον έκ τού γραφείου μου ό κ. Κ. είδών ότι μεταβαίνει πειθή εις Παρισίους: Τήν έπομένην είμαθον ότι έκτατος ήτο πλέον... πρελόος.

Τρυφών Η. Κανελλόπουλος

Αύτος τού έν τώ προηγούμενω φύλλω αίνιγματος είναι: 'Α ν ή ρ — 'Α ή ρ. Τώ δέ γρήγορο: 'Ο έ ε ε π ο λ λ α ε ε ε ε μ η δ ε ν ι σ ε φ ο υ ε ι ε ε (ε ε 3 X 4 — 6 = 6) εις εκλόλα σ ε ε ΐ Ε μπρίν εις έρ' εις εις).

Τό αίνιγμα μόνον έλυσαν οι εζη: 'Γάκινοσ Αίγιου. Βασιλεύσας Χερσά Ρικανκίπολης, Σουλγής ό Φενακτής Κιλκαματιανός (θή γρησιοποιηθή άγριόστον), 'Επιμιστόν'ος Αίγιου. Λοδοκότης, Βασιλεύσας Δούκας, Μαχζογαής Κοκκράν (θή γρησιοποιη-θή) Διον 'Ανθρικόπουλος, 'Αρροδιτή τής Μήλου, Διον Πινναρωτόπουλος, Καμπεριόστον, Διατισίνο, Κορνητής, Ζ... σου, λευκόν όμα Κέας, Δημήτριος.

Μόνον δέ τόν γρήγορον έλυσε ό Δισπονος Αίγιου. Τά βραδεία λαμβάνονται διά κλήρο, ό μεν Γ. Σωτηρόπουλος εις Αίγιον τής «Δύο Κα. δι. κ». ή δέ 'Αρροδιτή τής Μήλου εις 'Αθηνάς τώ εισιτηριον Τροχιδορόμου.

Σήμερον ό Καλαματιανός προτείνει τή εξής αίνιγμα: Οί βασιλεΐς με φέρουν, λαός με προσκυνεί. Έάν μου κόψης όμως λοιμο και κεφαλή, Μά έχει ό καθεΐς. Έάν δέ πάλιν τόν λαΐμον Μου κόψης, τότε γίνομαι έπίρρημα τι χρονικόν.

Ο δέ Γίγας τών πυγμαίων προτείνει τήν εξής γρήγορο: Οίνον — (Γ—Τ) Τε.

Βροδεία θά δοθών ως πένταξά δύο, έν δέ τής 'Αθηνάς και έν δέ τής επαρχίας. Τό πρώτον θά ήνι ή «Βασιλεία τού Χουρού», ή δέ δεύτερον τή μυθιστόρημα τού κ. Σ. Δαΐου «Ελά τή Πικτιόδα».

Αύτος τού έν τώ προηγούμενω φύλλω αίνιγματος είναι: 'Α ν ή ρ — 'Α ή ρ. Τώ δέ γρήγορο: 'Ο έ ε ε π ο λ λ α ε ε ε ε μ η δ ε ν ι σ ε φ ο υ ε ι ε ε (ε ε 3 X 4 — 6 = 6) εις εκλόλα σ ε ε ΐ Ε μπρίν εις έρ' εις εις).

Τό αίνιγμα μόνον έλυσαν οι εζη: 'Γάκινοσ Αίγιου. Βασιλεύσας Χερσά Ρικανκίπολης, Σουλγής ό Φενακτής Κιλκαματιανός (θή γρησιοποιηθή άγριόστον), 'Επιμιστόν'ος Αίγιου. Λοδοκότης, Βασιλεύσας Δούκας, Μαχζογαής Κοκκράν (θή γρησιοποιη-θή) Διον 'Ανθρικόπουλος, 'Αρροδιτή τής Μήλου, Διον Πινναρωτόπουλος, Καμπεριόστον, Διατισίνο, Κορνητής, Ζ... σου, λευκόν όμα Κέας, Δημήτριος.

Μόνον δέ τόν γρήγορον έλυσε ό Δισπονος Αίγιου. Τά βραδεία λαμβάνονται διά κλήρο, ό μεν Γ. Σωτηρόπουλος εις Αίγιον τής «Δύο Κα. δι. κ». ή δέ 'Αρροδιτή τής Μήλου εις 'Αθηνάς τώ εισιτηριον Τροχιδορόμου.

Σήμερον ό Καλαματιανός προτείνει τή εξής αίνιγμα: Οί βασιλεΐς με φέρουν, λαός με προσκυνεί. Έάν μου κόψης όμως λοιμο και κεφαλή, Μά έχει ό καθεΐς. Έάν δέ πάλιν τόν λαΐμον Μου κόψης, τότε γίνομαι έπίρρημα τι χρονικόν.

Ο δέ Γίγας τών πυγμαίων προτείνει τήν εξής γρήγορο: Οίνον — (Γ—Τ) Τε.

Βροδεία θά δοθών ως πένταξά δύο, έν δέ τής 'Αθηνάς και έν δέ τής επαρχίας. Τό πρώτον θά ήνι ή «Βασιλεία τού Χουρού», ή δέ δεύτερον τή μυθιστόρημα τού κ. Σ. Δαΐου «Ελά τή Πικτιόδα».

Ο ΡΑΨΩΔΟΣ ΤΗΣ ΚΥΜΗΣ

Διήρχατο τήν άτραπόν ήτις άκολουθεί τήν όχθην κατά μήκος των λόφων. Τό μετώπον τού ήτο γυμνόν, αλόκαυόμενον υπό βραδείων ρυτίδων και περιβαλλόμενον υπό έρυθρού μαλλίνου κεφαλοδέσμου. 'Επί των κροτάφων του λευκά έλικας τής κόμης του ένυμάτιζον εις τήν θαλάσσιαν αύραν. Νιράδες χιονόουδης γενειάδος έπικουνούτο υπό τόν πόντωνά του. 'Ο χιτών αύτου και οι γυμναί του πόδες είχαν τή χρώμα των άρμών εις τους όποιους από τόσων έτών έπλανάτο.

Παρά τού πλευρύν του έκρέματο χονδροειδής λύρα. Τον έκάλουν ό Γέρων τόν έκάλλον έπίσης ό Ραψώδης. Οι κλείσται των παιδών εις τους όποιους είδίλασκε τήν ποιήσιν και τήν μουσικήν τόν έκάλουν άκίμην με έν άλλο όνομα, τόν έκάλουν ό Τυρλός, ούτί επί των κορών αύτου τής όποιας ή ηλικία είχε θαυρώσει, έπιπτον βλεφαρα εξειδίμενα και έρυθρά έκ τού κνήσου των έστίων όπου συνείχε νά κήθηται διά νά πάλλη.

'Αλλά δεν είχη εις ριόνιαν νόστα και έλέγετο ότι έδωλεπεν ό,τι οι άλλοι άνθρωποι δεν βλέπον. 'Από τριών γενεών περιήρχετο άπαύστως τής πόλεως. Καί τώρα, άπου έθαλλεν όλην τήν ήμέραν παρά τιν βασιλεί των Αιγών επιστρέφει εις τόν οίκόν του, τού όποιου ήρώνατο ήση νά άικρήνη τήν στέγην καταΐζουσταν μακράν καθσον βασιλεύσας όλην τήν νύκτα, χωρίς νά σταθί που, έκ φόβου μή καταληθθώ υπό τού κύσωνος τής ήμέρας, διεδωλεπεν ήδη έν τώ φέγγει τής ήους τήν λευκήν Κύμην, τήν πατρίδα του. Συναδούδμενος υπό τού κινός του και στηρίζόμενος επί τής λυγισμένης ράβδου τού προχωρεί με βήμα βραδύ, εύθην κρατών τόν κορμύν και τήν κεφαλήν ύψηλά όπως αντίταχθί κατά τής κατωφρείας τής όδου ήκας κατήρχετο προς στενήν κολιάδα. 'Ο ήλιος άνατέλλων από των ορίων τής 'Ασίας περιέβαλλε διά ροδιών φωτός τή ελαφρά νύφη τού ουρανού και τής κλιτύας των έκαρπισμένων επί τής θαλάσσης νήσων. Η όθη έσποηροδούλα. 'Αλλ' οι λόφοι οι ετεινωμένοι προς τή μέρος τής 'Ανατολής ήέρουν άκόμην έν τή σιγή των τήν γλυκύσαν όρροσον τής νυκτός.

Ό γέρον ύπελόγησεν επί τού κροταφόου είδαφος τή μήκος δωδεκάκις διώδεκα άκνωτιών και άναγνώρισε όεζιά του, μεταξύ των τοιχωμάτων δύο διδύμων βράχων, τήν στενήν εισόδον ήσου οδού. Έκει ήγχιετο εις τή άκρον πηγής βρομάς έκ λίθων άκατεργαστων.

Δάφνη έκάλυπτεν αύτον κατά τή ήμισυ διά των κλάδων τής, φορτωμένων Χροπόρρομα άνθη. 'Επί τού ποδοστρωμένου άλωτος, πρό τού βωμού, ελεύκαζον τή όστά των θυμάτων. 'Ολόγουρα, αναθήματα έκρέμαντο από των κλάδων των ελαίων. Καί προσωτέρω, έν τή σιγή τής στενης όόδου, δύο παλαιά όρυ έφρύντο, φέρουσαι καθηλωμένες επί των κορμών των δύο άσάλευσας κεφαλές ταύρων. Γνωρίζον ότι ό βρομάς ούτος ήτο άφιερωμένος εις τόν Φοιδόν, ό γέρον εισέδυσεν έν τώ δάσει και έλικύσας από τής ζώνης του, όπου έκραταιτο από τής λαθής μικρόν πηλίνον οαχείον, έκυψεν επί τού ρυακός, όστις έντός κοίτης άγριόσελίων και καρδάμων έπρεχε διά μακρόν έλιγγμων αναχτήτων τόν λευμώνα. 'Επιλήρωσε τή ποτήριόν του και εύσεβώς έγραυεν ολίγας σταγόνας πρό τού βωμού πριν πιή. 'Ελατρωσε τούς άθανάτους θεούς όστινες δεν έγνώριζον ούτε τήν οδούνην ούτε τόν θάνατον, ένθ επί τής γής διαδόνονταί ή μία τήν άλλην ως άξιολύτηται αι γωναι τών βρωτών. Τότε κατελήρθη υπό τρώμου, ροσηθής τή βέλη τού υιού τής Λητούς. Καταβεβλημένος υπό τή άγής των πόνων και των έτών, ήγάπα τή τής τής ήμέρας και έφοβέτο τόν θάνατον. Τούτου όμως συνέλαβε μίαν καλήν ιδέα: 'Εκλινε τόν εύλύ-

ριστον κορμύν πετέλας και έκρέμασε διά τής λαθής τή εξ άργίλλου ποτήριόν του εις τή κορυφήν τού νεαρού δένδρου, τή όποιον όρθωθεν ελεύθερον έφερε προς εύρον τόν ουρανόν τήν προσφοράν τού γέροντος.

Η λευκή Κύμη ύφούτο περιβαλλομένη υπό τειχών επί τής θαλάσσιας όχθης. 'Ανηφορική οδός έστρωμένη υπό πλακίων ήγε προς τήν πύλην τής πόλεως. Η πύλη αύτη είχε κατασκευασθί πρό χρόνον άμνημονεύτων και έλέγετο περί αύτης, ότι ήτο έργον των θεών. 'Επί λίθων άνωθεν αύτης έφέροντο χαραγμένα σημεια τή όποια ούδεις ήδύνατο νά εξηγήσθ και τή όποια όμως έθεωρούτο ως σημεια εύτυχί. 'Οχι μακράν τής πόλεως ταύτης έξεταινετο ή δημοσία πλατείαι όπου έστύλθον υπό τή δένδρα τή έδωλίου των γερόντων. Πλησίον τής πλατείας ταύτης, εις τή άντισθεν προς τήν θαλάσσιαν μέρος, έστη ό γέρον.

Έκει έκαιτο ή οικία του, ήτις στενή και χαμηλή, ύπελείπετο πολύ κατά τήν ορειότητα τής γειτονικής οικίας όπου εις διάστημα μάντις είχη μετά των τέκνων του. Η είσοδος έξηρανήζετο κατά τή ήμισυ υπό σωρύν κόπρου, τήν όποιαν χοιρός τις άνεσκαπτε διά τού ρυγύσας του. 'Ο σωρός ούτος ήτο μικρός και όχι άφθονος, όποιος ύπάρχει πρό των κατοικιών των πλουσιών ανθρώπων.

'Αλλ' όπισθεν τής οικίας ύπήρχε κήπος εξ όπωροφόρων δένδρων και σταύλων, τους όποιους ό γέρον είχε φρονίως άναγειρί διά των οίων του χειρών έκ λίθων άτεπραγωνίστων. 'Ο ήλιος άνήρχετο προς τή ύψη τού λευκακνώθεν ουρανού, ή αύρα τής θαλάσσης είχε πέσει.

Καύμα λεπτόν, κυμαίνόμενον έν τή άτμοσφαιρα, έφλόγηε τή στήθη των ανθρώπων και των ζώων. 'Ο γέρον έστη παρά τόν ούδον διά ν' άπομάθη διά τού αντίστρόφου τής χειρός τόν ήώρατα τού μετώπου του. 'Ο κών του, με τή βλέμμα άτενής και τήν γλώσσαν κρημαίνουσα, άκίνητος ήθαμινετο.

Η γραιία Μελανθώ, προσεβλούσα έκ τού βάλτους τής κατοικίας, έράνη επί τού ούδου εύρημούσα. 'Εθράδυνε ούτί θεός τις είχε θέσει εις τής κήμιας τής κακόν πνεύμα τού όποιον τέλεσ ούδαί και τής καθίστα βαρύτερος δύο άκρων πλήροσιν οίνου. 'Ητο δ' ή Μελανθώ κορίττις δούλη, τήν όποιαν βασιλεύς τις είχε δώσει νεάν προς τόν ραψώδον, νεάν τότε σπιγγώνα. Καί είχε συλλαβεί αύτη έν τή κοίτη τού νεού κυρίου τής μέγαν αριθμόν τέκνων.

Ούδεν όμως αύτον ύπήρχε πλέον εις τήν οικίαν. 'Αλλα μεν είχαν άποθάνει, άλλα δ' εύρίσκοντο μακράν άσκούντα εις τής πόλεως των 'Αγίων τήν τέχνην τού ραψώδου ή τού άμαζοπηγού, ούτι πάντες είχαν προισθί με πνεύμα εύφούς. Καί ή Μελανθώ έμενε μόνη έν τή οικία μετά τής νόμης των 'Αρκτής και των δύο αυτής τέκνων.

Όδηγήσεν αύτη τόν κύριον εις τήν μεγάλην αίθυσαν με τους καπνισμένους ούακούς εις τή μέσον τής όποιας εξεταινετο, καλυπτομένη υπό έρυθράς άθρακίς και λίπους διαλεκτούμεν ή πλάξ τής έστίας. Ρύρον τή αίθυσής ήνεύγιντο, επί δύο πατωμάτων, στενά δωμάτια, εύλινθη δε κλιμαξ έσφεν εις τή άνω δωμάτια των γυναικών. Είς τούς στύλους, τους ύπεβαπτάζοντας τήν όρσην έκρέμαντο τή όρειγάλινα όπλα τή όποια ό γέρον έφερε κατά τήν νεότητά του, όταν συνώδεσε τούς βασιλείς εις τής πλείας όπου ματέβαινον επί των άρμάτων των διά ν' αναλάβουν κόρος τής Κύμης άρπαγισίας υπό ήρώων. Μιρός βούς έκρέματο από μιάς των οκλών.

Οί γέροντας τής πόλεως τόν είχαν άποστειλει τήν προτεραίαν προς τιμήν τού ραψώδου, όστις έχρηξ βλε-

πων αύτον. 'Ορθως, με τήν άναπονή βραδείαν εξερχομένη έκ του άπεξηραμένου υπό τής ηλικίας στήθους του, έξέβαλε κάτωθεν τού χιτώνος του μετά τινων σκαλιών σκορόδου, ύπολοίπων τού άγροτικού δείπνου του, τή όωρον όπερ έλαβε παρά τού βασιλεύς των Αιγών, λίθον περόντα έκ τού ούραου, πολύτιμον, ούτι ήτο σισήρου, μικρότατος όμως και μη έπαρκών διά νά σχηματίσθ αιγύμην ούρατος. 'Εσφεν άκίμην ένα χαλίκα, τόν όποιον είχαν εύρει καθ' όσον. 'Ο χαλίς ούτος ορόμενος από ώρισμένου μέρους παρίστα τήν εικόνα ανθρώπινης κεφαλής. Καί ό γέρον δεικνύων αύτόν προς τήν Μελανθώ :

— Ρόνα, ειπεν αύτη, είδε ότι ό χαλίς αύτός όμοιάζει προς τόν Πάκρον τόν σισήρουγόν. Η όμοιότης αύτη ένός λίθου προς τόν Πάκρον δεν έγεινεν άνευ τής θέλησεως των θεών.

Καί άρου ή γραιία Μελανθώ έχυσεν αύτω ύδωρ διά νά εκπλήνη τούς πόδας και τής χείρας από τού κομπορτού, όστις τής έκάλυπτεν, έλαθεν ό γέρον ματαξώ των δύο βραχιόνων του τόν βόειον μηρόν, έσφεν αύτόν εις τήν έστίαν και ήρχισε νά τόν έκούρη. Συνετός ών, δεν άφνειν εις τής γυναίκας ούδ' εις τους παιδάς τήν φροντίδα τής παρασκευής τού ραχτήου, και κατά τή παραδειγμα των βασιλέων όπωτα ό ίδιος τή κρέατα των ζώων.

Έν τούτοις ή Μελανθώ άνερείπιζε τή πυρ τής έστίας. 'Ερπυτα επί των ξηρών κλαδιών μέχρις ότου εις των θεών περιέβαλεν αύτά διά φλογών. 'Αν και τή έργον αύτό ήτο ίερόν, ό γέρον ήσχαλλεν, ούτί έξέπληροτο υπό γυναικίς, ένεκα τού κόπου και τού γήρατος, άτινα τόν εδάρινον. 'Αμα άνειήθησεν ή φλόξ, έφριψεν επ' αύτης τής διαμελισθείσας σάρκας, τής όποιας άνέστρεψεν ό' όρειγάλινησ περόνη. Καθησόμενος επί των πτερυών του άνέπνευε τόν δριμύν καπνόν όστις πληρών τήν αίθυσαν έφερε δάκρυα εις τους οφθαλμούς αύτου τού πνεύμα του όμως δεν εξανίστατο ένεκα τής συνήθειας και ούτι ό καπνός αύτός ήτο σημειον άφθονίας. Καθ' όσον ή τραχύτης των κροτάτων έδαμάζετο υπό τής άκατανικήτου δύναμεισ τού πυρός, έσφεν τή τεμάχια εις τή στόμα του και βραδείως μασσών αύτή διά των έθθαριμένων οόδων του, έστρωγεν έν σιγή. 'Ορθία παραπλεύρωσ αύτου ή γραιία Μελανθώ, είλίνα αύτη τόν μαζών οίνον έντός ποτήριου εξ άργίλλου, όμοιον προς έκείνο τή όποιον είχαν άφιερώσει εις τόν θεόν.

Όταν κατήνωσε τήν πείναν και τήν ούφαν ήρώτησεν άν τή πάντα είχαν καλώς έν τή οικία και έν τώ σταύλω. Καί εζητήσε πληρορορίας περί τού ύφανθέντος κατά τήν άπουσίαν του μαλλίου, περί τού παρασκευασθέντος τυροσ και περί των ελαίων και τής ορωμότητος αύτών διά τή έλατοπιστήριον. Καί άναλογιζόμενος ότι ολίγα ήσαν τή άγαθά τή όποια κατείχευ, ειπεν: —Οί ήρωες τρέφουσιν εις τούς λευμώνας άγέλας βωών και δαμάλεων. 'Εχουσι μέγαν αριθμόν δούλων ωραιών και ρωμαίων, αι θύραι των οικιών των εισίν έκ χαλκού και έλεφαντοστόου, αι δέ τράπεζαι των πληρώνται χρυσών κρατήρων. Η ίσχυς τής καρδιάς των εξασφαλίζει αύτους πλούτη τή όποια διατηρούσιν ένίστε μέχρι γήρατος. Βεβαίως κατά τή νεότητά μου δεν ύπελειπούσιν αύτών κατά τήν άνδρείαν, άλλα δεν είχαν ούδέν ήππους, ούδέν άρματα, ούδ' όπλισμόν κλην έπαρκή διά νά ήμαι έφαμίλλος αύτων κατά τή μάχας και κροτάων χρυσούσ τρίποδας και παγκάλους γυναικας. 'Ο μαχόμενος πεός, με άσθενή όπλα δεν δύναται νά φρονεσθ πολλούς έχθρούς, ούτι αύτός ούτος φοβείται τόν θάνατον.

Οί γέροντας τής πόλεως τόν είχαν άποστειλει τήν προτεραίαν προς τιμήν τού ραψώδου, όστις έχρηξ βλε-

Καύμα λεπτόν, κυμαίνόμενον έν τή άτμοσφαιρα, έφλόγηε τή στήθη των ανθρώπων και των ζώων. 'Ο γέρον έστη παρά τόν ούδον διά ν' άπομάθη διά τού αντίστρόφου τής χειρός τόν ήώρατα τού μετώπου του. 'Ο κών του, με τή βλέμμα άτενής και τήν γλώσσαν κρημαίνουσα, άκίνητος ήθαμινετο.

Η γραιία Μελανθώ, προσεβλούσα έκ τού βάλτους τής κατοικίας, έράνη επί τού ούδου εύρημούσα. 'Εθράδυνε ούτί θεός τις είχε θέσει εις τής κήμιας τής κακόν πνεύμα τού όποιον τέλεσ ούδαί και τής καθίστα βαρύτερος δύο άκρων πλήροσιν οίνου. 'Ητο δ' ή Μελανθώ κορίττις δούλη, τήν όποιαν βασιλεύς τις είχε δώσει νεάν προς τόν ραψώδον, νεάν τότε σπιγγώνα. Καί είχε συλλαβεί αύτη έν τή κοίτη τού νεού κυρίου τής μέγαν αριθμόν τέκνων.

Όδηγήσεν αύτη τόν κύριον εις τήν μεγάλην αίθυσαν με τους καπνισμένους ούακούς εις τή μέσον τής όποιας εξεταινετο, καλυπτομένη υπό έρυθράς άθρακίς και λίπους διαλεκτούμεν ή πλάξ τής έστίας. Ρύρον τή αίθυσής ήνεύγιντο, επί δύο πατωμάτων, στενά δωμάτια, εύλινθη δε κλιμαξ έσφεν εις τή άνω δωμάτια των γυναικών. Είς τούς στύλους, τους ύπεβαπτάζοντας τήν όρσην έκρέμαντο τή όρειγάλινα όπλα τή όποια ό γέρον έφερε κατά τήν νεότητά του, όταν συνώδεσε τούς βασιλείς εις τής πλείας όπου ματέβαινον επί των άρμάτων των διά ν' αναλάβουν κόρος τής Κύμης άρπαγισίας υπό ήρώων. Μιρός β

Η ΕΞΟΜΟΛΟΓΗΣΙΣ. — Εικὼν τοῦ ὁμογενοῦς ζωγράφου κ. Ράλλη.

ΣΑΝ ΟΝΕΙΡΟΝ

Στὴ μικρὴ λίμνη τοῦ κήπου τοῦ Λουξεμβούργου, χαριτωμένο σύνολο νεροῦ ποῦ καθρεφτίζει τὸ περίλαμπρό Φλωρεντινὸ Παλάτι καὶ τὴν πλατεῖα δενδροστοιχία, κάμποσοι νεαροὶ ἐφοπλιστὰὶ μὲ κοντὰ πανταλόνια ἐτρεχαν νὰ ρίξουν στὸ νερὸ μικρὰ ψευτοκάραβα.

Τὰ καραβάκια ἐπεφταν στὸ νερὸ καὶ τὰ ἐκαμάρωναν οἱ μικροὶ ὠδεκαεταεῖς Παρισινοὶ ἐξοπλιστὰὶ.

Καὶ ὅταν ὁ ἄνεμος ἐζάρωνε τὰ νερὰ, χαϊδεύοντα, τὸ πρόσωπο τῆς λίμνης, τὰ καραβάκια ἐδιάβαιναν γοργὰ καὶ γέροντας στὴν ἄλλη τὴν ὄχθη ποῦ τὰ περιμέναν ἄλλα παιδιὰ.

Ἄλλ' ὅμως πολὺ συχνὰ συνέβαιναν συγχρούσεις καὶ ἀθαρτίαι· πολλές φορές ὁ ἀγέρας ἀπροσδόκητα ἐδυνάμωνε καὶ τὰ φτωχὰ τὰ καραβάκια ἐγέρναν στὴ δύναμί του καὶ ἀπρόσπτα δυστυχήματα συνέβαινον τοσοῦτον μᾶλλον καθ' ὅσον ὄχι σπανίως τὰ καραβάκια

Καὶ τὸ καράβι ἐναυαγοῦσε. Καὶ ἦταν λυπηρὸ πολὺ νὰ βλέπῃ κανεὶς τὸ πανάκι βουτιγμένο στὸ νερὸ καὶ τὸ σκάφος ἀναποδογυρισμένο. Καὶ εὐτυχῶς δὲν ἦταν κίνδυνος γιὰ τὸ πλήρωμα, γιὰτὶ τὸ πλήρωμα τὸ ἀποτελοῦσαν μερικοὶ ξύλινοι ἢ μολυβένιοι ἄνθρωποι. Μὰ μήπως ἢ καταστροφὴ μονάχα τῆς ἀνθρώπινης ζωῆς γεννάει δάκρυ; Ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ καραβιοῦ στενοχωρημένος ἐκαταράτο τὸν οὐρανὸ ποῦ ἔφερε ἀγέρα, Ρυμουλκὰ δὲν ἦσαν ἐκεῖ, οὔτε κανένα ἄλλο μέσο σωτηρίας!

Κατ' ἐκείνη τὴ στιγμὴ νᾶσου καὶ παρουσιάζετο ὁ σωτήρας.

Ὁ σωτήρας ἦταν ἓνα παιδί ξανθὸ καὶ σγουρὸ, ντυμένο μὲ στακτιὰ μπλουζα καὶ παληοπάπουτσα. Στὴν παραμικρὴ πρόσκλησι ἐτρεχε μὲ ἓνα ἀγκίστρι δεμένο σὲ μακρὸ σπάγγο. Τὸ ἀγκίστρι ἐσχίζε τὸν ἀέρα καὶ ἐπεφτε κοντὰ στὸ καράβι ποῦ ἐκινδύνευε καὶ μὲ τὴν εὐκολία ποῦ ἔχει ἓνα χέρι συνειθισμένο σ' αὐτὴ δουλειὰ κατῴρωνε νὰ σύρῃ στὴ στεργιά τὸ βουλιαγμένο τὸ καράβι.

Καὶ ὅταν ἐτελείωνε ἢ σωτηρία, ὁ σωτήρας ἐλάβαινε μιὰ δεκάρα, ἢ ἓνα γλυκὸ, ἢ καὶ μονάχα ἓνα ἀπλούστατο «εὐχαριστῶ» σύμφωνα μὲ τὴν εὐπορίαν τοῦ μικροσκοπικοῦ ἐφοπλιστοῦ.

Κατὰ τοὺς περιπάτους μου εἰς Λουξεμβούργον πολλές φορές διεσκέδαζα βλέποντας αὐτὴ τὴν ἐργασία καὶ μοῦ ἐκίνησε τὴν περιέργεια ὁ μικρὸς ἐκεῖνος Παρισινός, ποῦ εἶχε ἐφεύρῃ ἓνα τόσο πρωτότυπο καὶ παρᾶξενο ἐπάγγελμα...

Μία νύκτα λοιπὸν τοῦ Σεπτεμβρίου γυρίζοντας ἀπὸ κάποιον μακρὸν θεάτρο, ἐνῶ ἐπερνοῦσα ἀπὸ τὴ μεγάλη σχολὴ τῆς Σορβόννης, θλίπω ξαπλωμένο ἀπάνω στὰ σκαλιὰ καὶ ἀποκοιμισμένο τὸ μικρὸ ναυαγοσώστη.

Ἔχω τάχα τὸ δικαίωμα—ἐσικέφθηκα—νὰ ζυπνήσω ἓνα παιδί ποῦ κοιμᾶται, ἔστω καὶ ἂν ἀκόμη κοιμᾶται σὲ πέτρες κρύες κάτω ἀπὸ σκέπη τοῦ μεγάλου σχολείου τῆς Σορβόννης;

Καὶ ἄλλως τίς τίς ἤμποροῦσα νὰ κάμω στὸ φτωχὸ ἐκεῖνο παιδί, ἅμα ἤθελε τὸ ζυπνήσω στὲς τρεῖς ὥρες τῆς πρωίας;

Ἄφου ἐκύτταξα γιὰ λίγο κάτω ἀπὸ τὸ γλυκὸ φῶς τοῦ φεγγαριοῦ τὰ χρυσὰ μαλλιά τοῦ κοιμισμένου, ἐπῆρα μιὰ φουχτὰ ἀσημένια νομίσματα καὶ τοῦ τὰ ἔβαλα στὴν τσέπη τῆς βλούζας του γιὰ νὰ τὰ βρῇ μόλις ζυπνίσῃ καὶ ξαντισθῇ.

Μόλις τὸ ἄγγιξα μὲ τὸ χέρι μου, τὸ παιδί ἀνοῖξε τὰ μάτια του καὶ τὰ ἐκάρφωσε στὰ δικά μου· ἔπειτα τὰ ξανάκλεισε μουρμουρίζοντας κάτι λόγια ἀκατανόητα.

Καὶ ἐγὼ μὲν ἐξηκολούθησα τὸ ὄρομό μου καὶ ἐκείνη τὸ ὄνειρό της.

Ἐπειτα ἀπὸ ὀχτὼ χρόνια (καὶ τί εἶνε τάχα ὀχτὼ χρόνια στὸ μακρὸν τὸ ὄρομό του περασμένου;) ἔπειτα ἀπὸ ὀχτὼ λοιπὸν χρόνια ἔτυχε νὰ φθάσω μιὰ βραδεῖα σὲ μιὰ μικρὴ πόλι τῆς Ἀνατολῆς. Εἶχα ἀκόμη δύο ὥρες καιρὸ γιὰ τὸ σιδηρόδρομο. Μπροστὰ στὸ σταθμὸ ἦταν ἓνα καρνεῖο πλοῦσια φωτισμένο. Ἐσπρωζα τὴν πόρτα καὶ εὐρέθηκα μπροστὰ σ' ἓνα κονσέρτο.

Κονσέρτο κομψὸ συνάμα καὶ κοινὸ. Μπροστὰ ἀπὸ ἓνα τοῖχο ποῦ ἦταν ζωγραφισμένα δένδρα μεγάλα καὶ χαμόλαδα, ἀπάνω σ' ἓνα ὑψῶμα σχηματισμένο ἀπὸ σανίδια ἔστεκαν τέσσερες γυναῖκες, ἢ τρεῖς καθισμένες καὶ ἢ μιὰ ὄρθη τραγουδοῦσε. Τὰ ρούχά της ἐδείχναν ἀρκετὴ φτώχεια, γιὰτὶ τὰ χρώματα των ἦταν ξεθωριασμένα καὶ τὰ γάντια των ἦταν μιὰ φορὰ—σὲ περασμένη βέβαια ἐποχὴ—ἄσπρα. Ἄμα καθεμιά ἐτελείωνε τὸ τραγοῦδι—ποῦ ἐμοιάζε κάποτε εἶνε ἀλήθεια μὲ οὐρλιασμα—ἐπαίρει ἓνα πιατάκι καὶ ἔθβαινε γύρω νὰ μαζέψῃ.

Ἐκύτταξα μὲ προσοχὴ τὸ πρόγραμμα ποῦ ἦταν γραμμένο μὲ γύψο ἀπάνω σ' ἓνα μαυροπίνα, τὸ ἀκροατήριον γελοῖον, ἅμα καὶ προσεκτικόν, καὶ τὸ παμπάλαιον πιάνο ποῦ τὸ ἐθασάνιζε μὲ τὰ ἀπαίσια δάχτυλά του ἓνας γέρος μὲ μούτρα Μεφιστοφελούς.

Δὲν πέρασε πολὺ ποῦ μιὰ νέα τραγουδίστρα, ἢ Ἄδελφαι, παρουσιάσθη ἀπάνω στὸ ξύλινο σκαλοπάτι γιὰ νὰ τραγουδήσῃ.

Καὶ τὴν ὑπεδέχθησαν μὲ χειροκροτήματα.

Μὲ φωνὴ εὐχάριστη καὶ δυνατὴ ἐτραγοῦδῃσε μιὰ βαρκαρόλα τῆς ὁποίας τὴν ἐπιφὸν ἐπανελάμβανον ὁλοκοί θεαταὶ σχεδόν.

Ἡ τραγουδίστρα ἀναγκάσθηκε νὰ ξαναπῇ ἄλλη μιὰ φορὰ τὸ τραγοῦδι καὶ ἔπειτα ἐπήδησε κάτω στὴ σάλα μὲ τὸ πιατάκι στὸ χέρι.

Ὅταν ἦλθε σιμὰ μὲ ἐθαύμασα τὰ ὠραῖα ξανθὰ τῆς μαλλιά, τὰ τρυφερὰ τῆς χεῖλη, τὸ ἀβρόν τῆς πρόσωπο καὶ ἐσυλλογίσθηκα ὅτι τὸ πρόσωπο ἐκεῖνο δὲν μοῦ ἦταν καθόλου ἀγνωστον.

Ἄλλὰ ἐπειδὴ μποροῦσε καὶ νὰ γελιοῦμαι ἐστάθηκα γιὰ νὰ συλλογισθῶ καλλίτερα. Ἐβαλα λοιπὸν τὸ χέρι μου στὴν τσέπη καὶ ἔθβαλα ἓνα ἀσημένιο νόμισμα καὶ τὸ ἔριξα στὸ πιατάκι.

— Ἄ! σεῖς εἶσθε, κύριε! μοῦ εἶπεν ἡ τραγουδίστρα.

Παράδοξη ἐρώτησι! Βέβαια δὲν μποροῦσα νὰ ἀρνηθῶ ὅτι ἤμουν ἐγὼ! Ἄλλ' αὐτὴ ποῦ μ' ἐγνώριζε ποῖα νᾶναι τάχα;

— Σήμερα τὸ βράδυ στὲς ἑνδεκα σὲ περιμένω εἰς τὴν πλατεῖαν τοῦ σταθμοῦ τοῦ Σιδηρόδρομου. Ἐλα καὶ τὰ λόγια αὐτὰ τὰ ἐπρόφερε μὲ τόση συγκίνηση, ὥστε ἐταράχθηκα, δυνατὰ καὶ ἐκίνησα χαμογελῶντας τὸ κεφάλι.

— Θυμήσου τὴν Σορβόννη! μοῦ ἐπρόσθεσε.

— Τὴν Σορβόννη; ἐσικέφθηκα... Στὲς ἑνδεκα εἰς τὴν πλατεῖαν τοῦ σταθμοῦ;...

Τὶ κοινὸν λοιπὸν μεταξὺ τοῦ ἀνωτέρου αὐτοῦ Πανεπιστημίου καὶ μιᾶς γυναικὸς τοῦ καρε-σαντάν; Βέβαια τὴν τέχνη αὐτὴ δὲν θὰ τὴν ἐσπούδασε εἰς τὴν αὐστηρὰν αὐτὴν σχολὴν!.....

Ἐπειτα ἀπὸ λίγες στιγμῆς ἡ ξανθομαλλοῦσα ἦλθε κοντὰ μου, ἀφου προτῆαερα ἔριξε στὸν ὦμο της ἓνα σάλι στακτερό, ποῦ σὲ μερικὰ σημεῖα ἄφηνε νὰ φαίνεται ἢ λευκότης τοῦ ἀλαδαστρίνου στήθους της.

— Θυμάσαι; μοῦ εἶπεν. Ἦμουν ἀποκοιμισμένη, μιὰ νύκτα τοῦ Σεπτεμβρίου ἀπάνω στὰ σκαλιὰ τῆς Σορβόννης. Μοῦ ἔδωκες ἐλεημοσύνη. Ἐγὼ ἐξύπνησα ἀκούοντας στὴν τσέπη μου τὸ βᾶρος. Τὰ χαρακτηριστικά σου ἐχαράχθησαν μέσα στὴν ἀνάμνησί μου. Μὴ γελᾷς· ἐκείνη τὴ στιγμὴ ἐνόμισα ὅτι ἦσουν μιὰ καλὴ μοῖρα!

Καὶ γρήγορα, χωρὶς ν' ἀγγῆ, μὲ λίγα λόγια μοῦ διηγήθηκε πῶς φτωχὸ κορίτσι εἶχε χάσει τὸν πατέρα της καὶ τὴ μητέρα της, πῶς εἶχε ντυθῆ ἀνδρικὰ φορέματα, πῶς ἔκανε τὸ ναυαγοσώστη γιὰ νὰ τρῶῃ λίγο ψωμί—ψωμί βασανισμένο—καὶ πῶς τέλος πάντων κατάντησε νὰ ριχτῇ στὸ ντροπισμένο αὐτὸ ἐπάγγελμα καὶ νὰ τραγοῦδῃ σ' ἓνα καρε-σαντάν.

Ἡ διηγήσι της μοῦ εἶχε ξανάψει τὴν περιέργειαν καὶ τὴν ἐκύτταξα μὲ μεγάλη προσοχὴ ὅταν τὸ τραῖνο ποῦ ἐπρόκειτο ν' ἀναχωρήσῃ ἔφθασε στὸ σταθμὸ.

— Χαῖρε, τῆς εἶπα, ἀποχωρίζομενος ἀποτόμως ἀπὸ αὐτὴν· χαῖρε, θὰ ξαναγυρίσω!...

— Φεύγεις γιὰ πάντα! μοῦ εἶπεν ἐκείνη.

Καὶ ἄρπαξε τὸ χέρι μου καὶ τὸ ἀκούμπησε σὲ δακρυποτισμένα μάτια της.

Ἀπὸ τὸ παραθυράκι τοῦ βαγονιοῦ ἐχαίρηθησα τὴ φτωχὴ νέα, τῆς ὁποίας ἐξάνοιγα μέσα στὸ σιστάκι τοὺς γυμνοὺς κάτωσπρους ὄμους.

Ἐπειτα ἐγὼ ἐξηκολούθησα τὸ ὄνειρό μου κ' ἐκείνη τὸ ὄρομό της.

[Ἀπὸ τὸ Γαλλικόν]

Κώστας Καιοφύλας.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ ΓΕΓΟΝΟΣ ΤΗΣ ΗΜΕΡΑΣ

Κ. ΜΕΤΑΞΑ ΒΟΣΠΟΡΙΤΟΥ

ΣΚΗΝΑΙ ΤΗΣ ΕΡΗΜΟΥ

Ἡ πολυτελεστερα τῶν Ἑλληνικῶν ἐκδόσεων.

Εὐρίσκεται εἰς ὅλα τὰ Βιβλιοπωλεῖα καὶ τιμᾶται δραχμὰς 4.